

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței,
JudecătoriValeriu Doagă,
Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță,
Nina Vascan, Svetlana Filincova,

examinând recursul declarat de către Cristina Iachimenco prin intermediul avocatului Aliona Rusnac,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Iachimenco Cristina către Iachimenco Roman, cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Iachimenco Roman și modificată hotărârea Judecătorei Bălți (sediul central) din 13 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 09 noiembrie 2016, Cristina Iachimenco s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Roman Iachimenco, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Bălți, privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, s-a căsătorit cu pârâtul la XXXX. Aceasta este prima sa căsătorie. Din căsătorie au un copil minor comun XXXX.

Reclamanta a mai susținut că, viața în comun cu pârâtul Iachimenco Roman a eșuat. Motivele cererii de chemare în judecată sunt neînțelegerile apărute în cuplul lor, manifestate prin existența intereselor contradictorii.

Totodată incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului și principiilor de conviețuire în contextul atmosferei create au condus-o la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei lor, de aceea a considerat inoportună menținerea familiei, eșuând toate căile de împăcare, fapt pentru care și a solicitat instanței de judecată desfacerea căsătoriei încheiate între părți.

Încercările ei de a păstra familia au dat doar rezultate negative, și din considerentele expuse căsătoria lor poate fi desfăcută fără acordarea unor termene de conciliere.

Reclamanta a mai indicat că, este necesar de a determina domiciliul copilului minor comun. Cel mai rațional, în opinie reclamantei ca domiciliul copilului să fie stabilit cu dânsa, deoarece dispune de condiții materiale pentru a-i asigura un nivel de trai decent și adecvat pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală, educarea și învățătura copilului.

Întrucât între ei nu a fost încheiat un contract privind plata pensiei de întreținere a copiilor, și reieșind din considerentul că, pârâtul are venituri fluctuabile, solicită a stabili cuantumul pensiei de întreținere în sumă fixă pentru copil, în mărime de 1500 lei lunar.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 2, 33 alin. (2), 35, 38, 63, 74, 75, 76 al Codului Familiei și a solicitat instanței de judecată desfacerea căsătoriei încheiate cu Iachimenco Roman; determinarea domiciliului copilului minor XXXX cu mama Iachimenco Cristina; încasarea de la pârât în beneficiul său a pensiei de întreținere a copilului minor XXXX în mărime de 1500 lei lunar din momentul depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului copilului; încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți (sediul central) din 13 februarie 2017, acțiunea s-a admis parțial. S-a desfăcut căsătoria între Cristina Iachimenco și Roman Iachimenco; s-a determinat domiciliul copilului minor XXXX, cu mama Cristina Iachimenco; s-a încasat de la Roman Iachimenco în folosul Cristinei Iachimenco pensia pentru întreținerea copilului minor XXXX, în sumă fixă în mărime de 1000 lei lunar, până la atingerea majoratului de către copil, începând cu data de 09 noiembrie 2016. S-a încasat de la Roman Iachimenco taxa de stat în contul statului în mărime de 150 lei. S-a încasat de la Roman Iachimenco în folosul Cristinei Iachimenco cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 140 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2500 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Iachimenco Roman și modificată hotărârea Judecătoria Bălți (sediul central) din 13 februarie 2017 în partea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor, micșorând suma de la 1000 lei/lunar la 500 lei/lunar.

La 26 decembrie 2017 (prin intermediul oficiului poștal), Cristina Iachimenco prin intermediul avocatului Aliona Rusnac a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la examinarea cauzei a nu a apreciat toate probele pe cauza dată și nu le-a dat o apreciere justă tuturor circumstanțelor relevante și a interpretat în mod eronat legea.

În acest context a specificat că instanța de apel interpretând eronat legea și apreciind arbitrar probele a soluționat greșit pricina ceea ce duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale copilului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 martie 2018, recursul declarat de Cristina Iachimenco prin intermediul avocatului Aliona Rusnac a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se

declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de recurs constată că, decizia recurată a fost pronunțată la 19 septembrie 2017, recepționată de recurentă la data de 26 octombrie 2017, iar cererea de recurs a fost declarată la 26 decembrie 2017, fapt ce atestă că recurenta s-a conformat normelor procedurale legale și a declarat în termen recursul.

În conformitate cu art. 444 al Codului de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În corespundere cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. f) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii instanței de fond, din considerentele ce urmează.

Verificând legalitatea deciziei atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul constată că instanța de apel, la examinarea cauzei, a apreciat arbitrar probele.

Reținând stipulările legale prevăzute de art. 442 al Codului de procedură civilă, Colegiul lărgit examinând recursul în limitele invocate, se va referi exclusiv asupra pretenției cu privire la quantumul pensiei de întreținere a copilului minor.

În conformitate cu art. 76 al Codului familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească quantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75. Quantumul sumei bănești fixe încasate se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Reieșind din prevederile normelor enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de fond corect și întemeiat a ajuns la concluzia temeiniciei pretențiilor din acțiune cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minor, încasând de la Roman Iachimenco în beneficiul Cristinei Iachimenco pensia pentru întreținerea copilului în mărime fixă de 1000 lei/lunar pînă la atingerea majoratului a copilului.

Or, potrivit informației plasată de Biroul Național de Statistică, minimul de existență pentru copiii în vârstă de 7-17 ani, constituie în mediu 1 653 lei, iar în orașele mari, minimul de existență este cu 12% mai mare comparativ cu mediul rural. Prin urmare, pentru un copil în vârstă de la 7-17 ani, domiciliat în mun. Bălți, care este un oraș mare, minimul de existență este de 1 866,9 lei.

În așa fel, art. 2 al Legii cu privire la minimul de existență, prevede că minim de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de

consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului.

Totodată, art. 3 al aceleiași Legi, prevede că mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației și mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existență pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

În plus instanța de recurs notează că, minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea acestuia: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc. activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copilului.

Din această perspectivă, Colegiul conchide că stabilirea pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 1000 lei/lunar este una rațională și proporțională cheltuielilor pentru întreținerea unui copil minor, mai mult că și Cristina Iachimenco urmează să participe la întreținerea copiilor.

În același context, se reiterează că, deși instanța la stabilirea cuantumului pensiei alimentare poate ține cont și de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante, aceste circumstanțe urmează a fi dovedite prin înscrisuri cu valoare probantă.

Pe parcursul examinării cauzei în ordinea de apel, apelantul-intimat Roman Iachimenco a pledat pentru micșorarea cuantumului pensiei alimentare, fiind de acord să achite în jur de 500 lei/lunar, motivându-și opinia prin faptul că, în urma diagnosticării cu o boală gravă acestuia urmează ai fi stabilit gradul de dizabilitate la moment fiind în curs procedura de încadrare în acest grad.

Cu titlu de probă în susținerea celor invocate, Roman Iachimenco a prezentat în apel trimiterea-extras din 28 iunie 2017 eliberată de medicul de familie și medicul oncolog, potrivit căreia se dovedește că acestuia i-a fost stabilită o diagnoză și că s-a aflat internat în instituție medicală 9 zile (f.d. 63).

Colegiul lărgit atestă că, deși Roman Iachimenco a prezentat probă ce în opinia lui ar dovedi imposibilitatea de a munci și ca urmare incapacitatea financiară de a întreține copilul minor, acest înscris nu poate fi reținut în sensul invocat, or pentru probarea gradului de dizabilitate acesta urma să prezinte certificat privind gradul de dizabilitate eliberat de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

Astfel, instanța de apel, apreciind arbitrat înscrisul prezentat de către Roman Iachimenco, neîntemeiat a ajuns la concluzia incapacității financiare a ultimului, fapte prin care au încălcat drepturile copilului minor la un trai decent, limitându-l semnificativ de întreținerea minimă prevăzută de lege.

Pe de altă parte, având în susținere prevederile art. 27 al Convenției cu privire la drepturile copilului, care indică că părinților le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare copilului, instanța de recurs consideră că suma stabilită de instanța de apel, nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor minime necesare pentru întreținerea copilului.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite

recursul, de a casa decizia Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017 cu menținerea hotărârii Judecătoria Bălți (sediul central) din 13 februarie 2017.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Cristina Iachimenco prin intermediul avocatului Aliona Rusnac.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017 și se menține hotărârea Judecătoria Bălți (sediul central) din 13 februarie 2017 pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iachimenco Cristina către Iachimenco Roman, cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei întreținere a copilului minor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă,

Judecători

Tamara Chișca-Doneva,

Ion Druță,

Nina Vascan,

Svetlana Filincova